

© Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.
© The present text and the authorisation to republish it were granted by the Constitutional Court of the Republic of Moldova for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.
© La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Cour Constitutionnelle de la République de Moldova à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

Ayoub și alții v. Franța - [77400/14](#), [34532/15](#) și [34550/15](#)

Hotărârea din 8.10.2020 [Secția a V-a]

Articolul 17

Dizolvarea asociațiilor de extremă dreaptă de tip paramilitar angajate în îndocrinarea rasistă și antisemită: *inadmisibilă*

Articolul 11

Articolul 11-1

Libertatea de asociere

Dizolvarea unei asociații de extremă dreaptă de tip paramilitar ca urmare a violențelor și a tulburărilor ordinii publice comise de membrii acesteia: *nicio încălcare*

În fapt – Trei organizații de extremă dreaptă au fost dizolvate ca urmare a decesului unui tânăr într-o luptă cu unul din membrii acestora (*Troisième Voie*). Motivele legale ale dizolvării la care au făcut trimitere autoritățile includeau una sau mai multe din următoarele chestiuni, după caz: (i) existența unei miliții private; (ii) glorificarea „colaborării cu inamicul”; și (iii) incitarea la discriminare, la ură sau la violență. Recursurile formulate de reclamantii au fost respinse de *Conseil d'État*.

În drept – Articolul 11 analizat în lumina articolului 10:

(a) *Cu privire la cererea care vizează asociația Troisième Voie și detașamentul ei de securitate (Jeunesses nationalistes révolutionnaires – JNR)*

Articolul 17 – Entitățile în discuție au fost dizolvate pentru că constituiau grupuri cu caracteristicile unei „miliții private”. De vreme ce *Conseil d'État* nu a constatat existența unor probe privind incitarea la „discriminare, ură sau violență”, încadrarea juridică a faptelor de către tribunalele naționale nu dezvăluia *prima facie* nicio conduită concepută să distrugă drepturile și libertățile stabile în Convenție.

Cu privire la necesitatea măsurii într-o societate democratică

Nevoia socială imperioasă – Dizolvarea în discuție a fost declanșată nu de exprimarea de opinii politice, ci de un act de violență. Mai mult, *Conseil d'État* a avut în vedere structura ierarhică a grupului în discuție, organizarea de mitinguri în uniforme și parade în stil militar și faptul că membrii erau recrutați în baza abilității lor de a utiliza forța fizică în eventualitatea unor „confruntări”. Ideologia diseminată de aceste două grupuri și a găsit reflectarea în numeroase acte de violență de care reclamantul, în calitate de președinte, nu părea să se fi disociat. În consecință, au existat motive relevante și suficiente pentru a se impune dizolvarea în discuție, astfel încât să se prevină și să se pună capăt dezordinilor publice.

Proportionalitatea – Era adevărat că dizolvarea constituia o măsură radicală, de ultim resort. Totuși, având în vedere gravitatea contextului, autoritățile puteau considera că continuarea existenței JNR și a *Troisième Voie* putea fi percepută ca legitimând în mod indirect tulburările din trecut și din viitor. Ele nu aveau la dispoziție mijloace juridice mai puțin intruzive, de exemplu posibilitatea suspendării activității grupurilor. Tribunalele naționale au efectuat un control aprofundat al încadrării faptelor și au examinat compatibilitatea măsurii contestate cu libertatea de asociere. Având în vedere marja largă de apreciere de care se bucurau autoritățile în cazurile de incitare la violență și constatările comisiei de anchetă parlamentară privind efectele inhibitoare ale dizolvării, măsura era necesară pentru prevenirea tulburărilor ordinii publice pe cât de eficient posibil și, prin urmare, putea fi considerată proporțională cu scopul legitim urmărit.

Concluzie: nicio încălcare (unanimitate).

(b) *Cu privire la cererile care vizează L'Œuvre française și Jeunesses nationalistes*

Membrii acestor două asociații nu au fost implicați în evenimentul tragic care a condus la dizolvarea lor. De asemenea, înainte de această tragedie nu au fost inițiate niciodată proceduri împotriva asociațiilor în legătură cu realizarea scopurilor lor sociale, doar membri fiind arestați sau condamnați pentru acțiunile lor personale. Decretele care ordonau dizolvarea lor fuseseră pronunțate ca urmare a unor proceduri contradictorii, iar motivele prezentate au fost supuse unui control judecătoresc care includea veridicitatea elementelor de fapt imputate. În măsura în care asociațiile reclamante s-au plâns că dizolvarea lor fusese o măsură „politică” concepută să suprima opoziția radicală, Curtea și-a concentrat analiza la compatibilitatea programului și a activităților politice ale reclamanților cu fundamentele democrației.

Următoarele elemente decurgeau din probele prezentate în fața tribunalelor naționale și în fața Curții:

(i) toate materialele diseminate de aceste asociații conțineau trimiteri la autorii teoriilor sau ai publicațiilor cu caracter antisemit sau rasist și conțineau elemente care incitau la discriminare și urmăreau să o justifice: apeluri la o revoluție națională inspirată de xenofobie, denunțarea unui pretins „iudaism politic” ostil față de identitatea națională, recunoașterea autorilor cu viziuni negaționiste etc.;

(ii) asociațiile în discuție și-au exprimat sprijinul pentru persoanele care au colaborat cu Germania nazistă și care promovau ideologia regimului Vichy, a căror legislație rasială își propuneau s-o adopte, odată ajunși la putere;

(iii) asociațiile în discuție au organizat tabere de antrenament paramilitare concepute să transforme tinerii activiști în „soldați politici”; faptul demonstra existența scopurilor de îndoctrinare și de formare care reprezentau o amenințare la adresa cetățeniei democratice, având în vedere ideologia pe care urmăreau să o promoveze.

Astfel, era evident că obiectivele promovate și puse în aplicare efectiv de membrii acestor asociații, cu diferite ocazii prin mijloace violente, conțineau, fără îndoială, elemente de incitare la ură și de discriminare pe criterii de rasă ce-i vizau, în special, pe imigranții musulmani, pe evrei și pe homosexuali.

În opinia Curții, dizolvarea acestor două asociații a fost dispusă pe baza cunoașterii aprofundate a situației politice naționale și în sprijinul unei „democrații apte să se apere”, pe fondul rasismului și al intoleranței persistente și crescânde în Franța și în Europa. Prin tezele lor politice, prin propagandă și prin acțiuni, asociațiile reclamante au urmărit să-și exercite dreptul lor la libertatea de asociere pentru a distruge idealurile și valorile care stau la baza unei societăți democratice. În consecință, în baza articolului 17 din Convenție, reclamanții nu au putut beneficia de protecția articolului 11 din Convenție, analizat în lumina articolului 10.

Concluzie: inadmisibilă (incompatibilă *ratione materiae*).

(Vezi *Les Authentiks și Supras Auteuil 91 v. Franța*, [4696/11](#) și [4703/11](#), 27 octombrie 2016, [Nota Informativă 200](#), și *Vona v. Ungary*, [35943/10](#), 9 iulie 2013, [Nota informativă 165](#); vezi, de asemenea, Ghidul privind [articolul 17](#)).